

OBEC NITRA NAD IPĽOM

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

PROGRAMOVÉ OBDOBIE

2014 – 2020

ZOZNAM SKRATIEK

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
EAGGF	Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond
EF	Európsky fond
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
EVS	Efektívna verejná správa
FIFG	Finančný nástroj pre riadenie rybolovu
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
II	Integrovaná infraštruktúra
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KF	Kohézny fond
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013
KŽP	Kvalita životného prostredia
ĽZ	Ľudské zdroje
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizované rómske komunity
MVO	Mimovládne organizácie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OcR	Obecný rozpočet
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
OP	Operačný program
OZ	Občianske združenie

PD SR	Programový dokument Slovenskej republiky
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PI	Program INTERACT
PKS	Parita kúpnej sily
POH	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015
PRB	Program rozvoja bývania
PRV	Program rozvoja vidieka
RH	Rybné hospodárstvo
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoby
SZZP	Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TP	Technická pomoc
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VaI	Výskum a inovácie
VZNP	V znení neskorších predpisov
ZP	Zdravotne postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov

OBSAH

ÚVOD	6
Vízia obce	7
METODICKÁ ČASŤ	8
1 Význam a metodika spracovania PHSR	8
1.1 Význam a cieľ spracovania PHSR	8
1.2 Metodika a postup spracovania PHSR	9
1.3 Charakteristika PHSR a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty	11
1.3.1 Charakteristika PHSR	11
1.3.2 Nadväznosť PHSR na základné rozvojové dokumenty	11
1.4 Základné pojmy	15
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	20
2 Audit zdrojov	20
2.1 Charakteristika obce	20
2.1.1 Základné údaje o obci	20
2.1.2 Geografická charakteristika	20
2.1.3 Historický vývoj obce	22
2.1.4 Heraldické znaky obce	22
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce	23
2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce	23
2.2.2 Rozdelenie obyvateľov obce podľa veku a pohlavia	26
2.2.3 Národnostné zloženie obyvateľstva	28
2.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	30
2.2.5 Vierovyznanie	32
2.2.6 Zloženie obyvateľstva podľa jazyka	33
2.2.7 Počítačová gramotnosť obyvateľstva	35
2.2.8 Ekonomická aktivita obyvateľstva	36
2.3 Technická infraštruktúra	41
2.3.1 Technická vybavenosť	41
2.3.2 Domový a bytový fond	42
2.3.3 Protipožiarna ochrana	43
2.4 Sociálna infraštruktúra	43
2.4.1 Škola a predškolské zariadenia	43
2.4.2 Kultúra, šport, kluby a zariadenie	43

2.4.3	Zdravotníctvo a sociálna oblasť	44
2.5	Hospodárstvo	44
2.5.1	Podnikateľské subjekty a neziskové inštitúcie v obci	44
2.5.2	Majetok obce a inštitúcie v správe obce	44
2.5.3	Realizované projekty do roku 2013	45
3	SWOT analýza obce.....	47
4	Stratégia rozvoja obce	49
4.1	Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce.....	49
4.2	Strategický cieľ	49
4.3	Priority	50
4.4	Analýza finančných potrieb a možností obce	50
	PROGRAMOVÁ ČASŤ	51
5	Programové zabezpečenie PHSR.....	51
5.1	Opatrenia a aktivity	51
5.2	Akčné plány	53
6	Zabezpečenie realizácie PHSR	70
6.1	Finančné zabezpečenie realizácie PHSR	70
6.2	Personálne zabezpečenie realizácie PHSR	71
6.3	Spoločné podmienky pre úspešné projekty.....	72
7	Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PHSR	73
7.1	Spôsob monitorovania PHSR.....	73
7.2	Vyhodnotenie a modifikovanie PHSR	74
	ZÁVER	75
	POUŽITÁ LITERATÚRA A ZDROJE ÚDAJOV	76
	ŠTATISTICKÉ INFORMÁCIEPRE PHSR.....	77
	PRÍLOHA	78

ÚVOD

PHSR, čiže Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, je názov strategického dokumentu. Musia ho mať spracovaný tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov, ktoré sa uchádzajú o NFP, je potrebné z neho spraviť živý nástroj strategického plánovania samosprávy. Teda strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priority a cieľov rozvoja daného územia.

Úlohou tohto dokumentu je teda zmapovať situáciu v obci **Nitra nad Ipľom**, identifikovať požiadavky obyvateľov, zachytiť ich názory na ďalší vývoj obce a na základe uvedeného vytvoriť Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce Nitra nad Ipľom, ktorý je dôležitým podkladom pre jej rozvoj.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2014 - 2020 obce Nitra nad Ipľom je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Je tiež neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie, ako pre obecný úrad, tak aj pre všetky subjekty na území obce. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce schvaľuje Obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je programom všetkých jeho občanov a bude napomáhať k všestrannému rozvoju obce nezávisle na prípadných politických zmenách v samospráve.

Dôležitou súčasťou prípravy programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je zapojiť poslancov obecného zastupiteľstva a aktivistov obce do prípravy spoločnej budúcnosti, naučiť ich starať sa o seba, o budúcnosť svojej rodiny, svojej ulice a svojej obci.

VÍZIA OBCE

„**Obec Nitra nad Ipľom** predstavuje obec vidieckeho charakteru vo juhovýchodnej časti Lučenskej kotliny v malebnom toku rieky Ipel', ktorá ponúka svojim obyvateľom plnohodnotné miesto pre život. Obec charakterizuje z časti vybudovaná základná infraštruktúra, priaznivý demografický vývoj, je tu zabezpečená starostlivosť o svojich obyvateľov, sieť obchodov a služieb je na postačujúcej úrovni. Obyvatelia obce, ktorých počet rastie, majú hlavne v okolí prácu, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec sa stará o osobnostný rast svojich obyvateľov a to v oblasti dodatočného vzdelávania, organizujú sa tu rôzne spoločenské podujatia v Komunitnom centre a v priestoroch kultúrneho domu.

Súčasťou života v obci sú aj niektoré výročné kultúrno-spoločenské a športové podujatia, komunikácia obce s jej obyvateľmi je na dobrej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života a spokojnosti obyvateľov s ním“.

METODICKÁ ČASŤ

1 VÝZNAM A METODIKA SPRACOVANIA PHSR

1.1 Význam a cieľ spracovania PHSR

Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepcných smerovaniach. Na jednej strane prostredníctvom regionálnej politiky na úrovni vnútroštátnych legislatívnych noriem a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni bolo cieľom Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí, príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Podľa § 5 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, ako aj programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov – európskych, štátnych alebo regionálnych – býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PHSR. Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.“ PHSR obce nenahrádza územno-plánovacia dokumentácia, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územnoplánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územnoplánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PHSR musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategický rozvojový dokument. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PHSR dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PHSR získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorit umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PHSR skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Cieľom PHSR je vypracovať takú rozvojovú stratégiu obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. V konečnom dôsledku by mal prispieť k vyváženému rozvoju obce.

Hlavným zámerom programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobu udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatraktívnenie.

1.2 Metodika a postup spracovania PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je strednodobým programovým dokumentom, ktorý zahŕňa:

- analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja a stanovenie jednotlivých priorít a cieľov
- finančné a administratívne návrhy zabezpečenia realizácie tohto programu
- žiadateľov/prijímateľov zdrojov podľa jednotlivých sektorov

Podľa § 8 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja PHSR obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Programová časť obsahuje najmä:

- a) zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

- b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
- e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

V procese spracovania PHSR obce Nitra nad Ipľom bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, pričom cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, ľudských, materiálnych a finančných. Táto časť spracovania PHSR predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia do budúcnosti. Základné zdroje informácií pre tvorbu analýzy poskytla obec Nitra nad Ipľom a využité boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepčné materiály (územne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR, ap.). Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýzy boli získané formou prieskumu realizovaného realizačným tímom priamo v obci, rozhovormi s pracovníkmi OcÚ, zástupcami samosprávy a občanmi.

Následne sa zadefinovali problémové oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul z pripravenej SWOT analýzy, konkrétne z jej slabých stránok a ohrození. Na základe tohto sa získala stratégia rozvoja obce so základnými prioritami jej smerovania v budúcnosti. Obsah stratégie takto predkladá riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Celková stratégia rozvoja obce je rozdelená na víziu, strategický cieľ, prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplynuli opatrenia a následne aktivity.

Aktivity, ktoré si obec zadefinovala sa pretavili do akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Akčný plán obsahuje podrobný plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období, daným spôsobom a danými prostriedkami pre dosiahnutie cieľov PHSR obce. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. Ďalej je tu konkretizovaná zodpovednosť za ich realizáciu a ukazovatele na hodnotenie úspešnosti plnenia cieľov, pričom boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.

1.3 Charakteristika PHSR a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

1.3.1 Charakteristika PHSR

Prostredníctvom PHSR bude obec Nitra nad Ipľom naplňať svoje rozvojové plány, a tým zabezpečovať svoj rozvoj v budúcnosti. Dokument predstavuje súbor prioritných oblastí, opatrení a cieľov smerujúcich k oživeniu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Dokument PHSR sa skladá sa z nasledovných častí:

- **metodická časť PHSR** – opisuje význam a metodiku spracovania PHSR, bližšie charakterizuje význam a ciele dokumentu, opisuje metodiku a spôsob spracovania dokumentu, približuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentmi na podporu regionálneho rozvoja pre obdobie 2014 – 2020,
- **analyticko-strategická časť PHSR** – predstavuje hospodárske a sociálne východiská obce Nitra nad Ipľom, ktoré predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja, opisuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie, konkrétne víziu obce, stratégiu rozvoja obce
- **programová časť PHSR** – obsahuje jednotlivé priority a akčné plány, jedná sa o realizačnú časť s možnosťami inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie dokumentu PHSR.

1.3.2 Nadväznosť PHSR na základné rozvojové dokumenty

Definované prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia a aktivity PHSR obce sú v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

Dokumenty nadnárodnej úrovne:

- **Stratégia Európa 2020**

Európa 2020 je desaťročná stratégia Európskej únie v oblasti rastu. Nezameriava sa však iba na prekonanie krízy, ale jej cieľom je odstrániť nedostatky aktuálneho rastového modelu a vytvoriť podmienky pre taký typ rastu, ktorý je inteligentnejší, udržateľnejší a inkluzívnejší. Na účely hodnotenia pokroku bolo v rámci stratégie nastavených päť hlavných cieľov, ktoré by EÚ mala splniť do roku 2020. Týkajú sa zamestnanosti, vzdelávania, výskumu a inovácie, sociálneho začlenenia a chudoby a oblasti klímy a energetiky.

Základom stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.
- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.

- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

- **Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020**

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne naplňať stratégiu inteligentného, udržateľného inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

Hlavným cieľom PD SR je zvyšovanie kvality života obyvateľov SR prostredníctvom vytvárania nových pracovných miest, inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Priority pre financovanie:

1. Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
2. Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
3. Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
4. Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
5. Moderná a profesionálna verejná správa.

Operačné programy (OP)

1. **Výskum a inovácie (Val)** – špecifická priorita: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií, podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií, Zlepšiť dostupnosť, využívanie a kvalitu informačno-komunikačných technológií. Zvýšenie konkurencie schopnosti malých a stredných podnikov, poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH), Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania.
2. **Integrovaná infraštruktúra (II)** – špecifická priorita: Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach,
3. **Ľudské zdroje (LZ)** – špecifická priorita: Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácie. Investície do vzdelávania, rozvoja schopností a celoživotného vzdelávania.
4. **Kvalita životného prostredia (KŽP)** – špecifická priorita: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov. Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzanie a riadenie rizika.

5. **Efektívna verejná správa (EVS)** – špecifická priorita: Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality. Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektívnosť verejnej správy.
6. **Integrovaný ROP (IROP)** – špecifická priorita: Regionálna infraštruktúra a politika.

Samostatným režimom sa budú riadiť programy:

- **Technická pomoc (TP)**
- **Rybné hospodárstvo (RH)**
- **Program rozvoja vidieka (PRV)**
- **Európska územná spolupráca (EÚS)**
- **Program INTERACT (PI)**

Dokumenty národnej úrovne:

- **Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na roky 2014 – 2020**

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NSRR je zároveň východiskový dokument pre spracovanie nového programového dokumentu na využívanie finančných prostriedkov z fondov EÚ po roku 2013.

V súlade s Lisabonskou stratégiou, v ktorej je stanovený cieľ vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku, ktorá je charakterizovaná rastom, sociálnou súdržnosťou a úctou k životnému prostrediu, bude potrebné i naďalej v Slovenskej republike zamerať pozornosť na rozvoj: ľudských zdrojov, podnikateľského prostredia, vedy, výskumu a inovácií, životného prostredia.

Strategickým cieľom NSRR je „Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.“

Prioritné oblasti národného rozvoja:

Prioritná oblasť 1: Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2: Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3: Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

- **Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska** (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko
- **Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013**
- **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja** (schválená uznesením vlády SR)
- **Národný program reforiem SR na r. 2011 - 2014**(schválený uznesením vlády SR)
- **Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013**(schválená uznesením vlády SR)
- **Politika súdržnosti v rokoch 2014 - 2020**
- **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015**
- **Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky** – zásadou vytyčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov

Dokumenty regionálnej úrovne:

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) na roky 2014-2020.**

NSRRSR zadefinovala strategické ciele BBSK nasledovne:

- 1) doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
- 2) rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
- 3) poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
- 4) inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Na základe uvedeného boli určené prioritné oblasti:

PO 1: Veda, výskum a inovácie

PO 2: Ľudské zdroje

PO 3: Zamestnanosť

PO 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

PO 5: Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie

1.4 Základné pojmy

Akčný plán – predstavuje súbor logicky a hierarchicky prepojených súčastí programu podporujúcich realizáciu strategického cieľa, pričom súčasťou akčného plánu sú špecifické ciele, opatrenia a úlohy.

Centrálny koordinačný orgán (CKO) - Dňa 13. marca 2013 bol prijatý zákon č. 60/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Uvedeným zákonom došlo k presunu kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) v oblasti koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ na ÚV SR s účinnosťou od 1. apríla 2013. Od tohto dátumu ÚV SR vykonáva funkciu CKO a zodpovedá za prípravu PD SR na obdobie 2014 – 2020.

Cieľ Európska územná spolupráca – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z ERDF. V rámci cieľa Európska územná spolupráca sa z ERDF podporuje: cezhraničná spolupráca (podporované regióny na úrovni NUTS 3); nadnárodná spolupráca (regióny na úrovni NUTS 2); medziregionálna spolupráca (celé územie Európskej únie).

Cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z KF, ERDF a ESF. Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelia medzi tieto 3 kategórie regiónov úrovne NUTS 2: menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27; prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27; viac rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

Činnosť (aktivita) – v rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotným vstupmi a výstupmi (výsledkami).

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európska únia – je politické a ekonomické zoskupenie demokratických štátov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich

priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF) – ide o finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politík členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmiernovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou územia ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Konceptiou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou príľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítané na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90% priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Kritická oblasť – je to problémová oblasť, ktorá najviac obmedzuje budúci rozvoj a preto potrebuje zásah verejnej správy – alokáciu verejných financií. Kritická oblasť predstavuje ďalšiu etapu programovania, v ktorej sa vytvárajú logické štruktúry (SWOT) z voľne združených faktov v popisnej analýze.

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja – Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepcnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Opatrenie – prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpôr k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania). Ide vlastne o pomenovanie zásahu verejnej správy za účelom dosiahnutia špecifických cieľov. Opatrenie obsahuje nástroje, ktoré môžu mať charakter programu, projektu, založenia inštitúcie, regulácie prostredníctvom normy, finančného mechanizmu (grantová alebo pôžičková schéma). Opatrenie okrem toho predstavuje súbor činností smerujúcich k efektívnej alokácii verejných zdrojov a vymedzuje priestor pre spoluprácu všetkých partnerov s dlhodobým záujmom v území.

Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Partnerská dohoda – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národnú stratégiu regionálneho rozvoja. Tento dokument predstavuje primárny nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v

regiónu. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

Doplnkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75% z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovnejších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Priorita – všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Ide teda o výber a stanovenie dôležitosti v rámci každej úrovne programu. Kritériom pre výber sú realizovateľnosť, ekonomická efektivita, ale ak politická priechodnosť. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Prioritná os – jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/špecifickej prioritě Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR na roky 2014 – 2020.

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika, NUTS II – Región Bratislavský kraj, západné Slovensko, stredné Slovensko, východné Slovensko, NUTS III – kraje, NUTS IV – okresy, NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán – jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo

štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjmom vykonávajúcim operácie.

Strategický cieľ – predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce a životných podmienok v časovom horizonte, na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ. Ide vlastne o modelovaný stav obce, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Predstavuje výsledok pôsobenia opatrení a úloh pri naplnení základných východísk.

Špecifický cieľ – je odvodený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Predstavuje popísanie stavu, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Ide o vyjadrenie určitého zámeru ako riešiť časť zo súboru problémov, ktoré rieši strategický cieľ. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG), ku ktorým sa samostatne priraduje Kohézy fond.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. Trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu. Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Úloha – predstavuje hierarchicky najnižšie postavenú zložku programu, pričom má nasledujúcu charakteristiku: špecifická činnosť vykonávaná v rámci opatrenia, najkonkrétnejšie pomenovanie riešenia problému, obsahuje zodpovednosť, termíny a financovanie.

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

2 AUDIT ZDROJOV

2.1 Charakteristika obce

2.1.1 Základné údaje o obci

- Sídlo obecného úradu: Nitra nad Ipľom 96, 985 57 Holiša
- Telefón: +42147 439 41 97
- Fax: +42147 439 41 97
- Mail: obecnitranadiplom@post.sk
- Administratívne začlenenie:
 - Kraj: Banskobystrický
 - Okres: Lučenec
 - Región: Novohrad
 - Mikroregión: Pod Bučeňom - združenie obcí
- IČO: 00648388
- Počet obyvateľov 31.12.2013: 355
- Rozloha: 812 ha
 - poľnohospodárska pôda: 619,6 ha
 - z toho: orná pôda 468,9 ha
 - lesná pôda: 121,7 ha z toho 1,217 ha zalesnená pôda
 - vodné plochy: 0,331 ha
 - ostatné plochy: 0,374 ha
- Nadmorská výška obce: 180 m
- Prvá písomná zmienka: 1350
- Starosta: Bc. Tivadar Berki

2.1.2 Geografická charakteristika

Obec Nitra nad Ipľom leží 9 km juhovýchodne od okresného mesta Lučenec a 14 km severozápadne od mesta Fiľakovo, v Juhoslovenskej kotline v juhovýchodnej časti Lučeneckej kotliny na nive Ipľa. Nadmorská výška v strede obce je 180 m n. m. a v chotári 177 m n.m. – 263 m n.m. Prevažne odlesnený chotár na rovine a terasách pahorkatiny so zvyškami dúbav tvoria treťohorné íly a pieskovce pokryté uloženinami a prašou. Má nivné a illimerizované pôdy.

Chotár tvoria treťohorné íly a pieskovce pokryté riečnymi uloženinami a sprašou. Nachádzal sa tu gejzír v r. 1911 v hĺbke 516 m, každých 30 sekúnd striekala minerálna voda 27 °C do výšky 30 m. Od augusta 1930 je gejzír v nečinnosti. Chotár je odlesnený, so

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

zvyškami dúbav. Žije tu poľná zver. Prvá písomná zmienka o obci je z r. 1350 ako Nitra. Obec sa vyvinula zo starého osídlenia, patrila Filákovskému panstvu. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom. V r. 1820 vyhoreli dve tretiny obce. Pamiatkami sú barokový rímsko-katolícky kostol sv. Uršule z r. 1823 a zvonica so zvonmi z 19. stor. V súčasnosti sa tu nachádza ZŠ pre 1. - 4. roč. a verejná knižnica.

Kotlinou tečie rieka Ipľ prameniaca v západnej časti Slovenského Rudohoria, ktorou je zásobovaná aj vodná nádrž Málinec. Rieka Ipľ preteká priamo stredom obce Nitra nad Ipľom a rozdeľuje ju na dve časti. Rieka Ipľ smeruje potom juhozápadne a neskôr v dĺžke 140 km tvorí hranicu s Maďarskom a ústím do Dunaja.

Obec je vzdialená od hlavného cestného ťahu št. cesty I/71 Lučenec – Filákov – Šiatorská Bukovinka – Maďarská republika cca 4 km. Prístup do obce je po cestnej komunikácii cesty II. triedy 571/2 po odbočení vľavo v smere Lučenec – Filákov z hlavného cestného ťahu na križovatke Filákovské Kľačany – rázcestie pokračovaním cez obec Holiša priamo do obce Nitra nad Ipľom, kde štátna komunikácia už ďalej nepokračuje a končí.

Obr. č. 1 – Lokalizácia obce v rámci okresu Lučenec

Obr. č. 2 – Detail lokalizácie obce Nitra n Ipľom

2.1.3 Historický vývoj obce

Obec je doložená z roku 1350, ale vyvinula sa zo staršieho osídlenia. Jej starší názov bol Nitra (1350), maďarsky Ipolyitra. Od roku 1948 má dnešné pomenovanie Nitra nad Ipľom.

Patrila Fiľakovskému hradnému panstvu od konca 16. storočia viacerým zemanom. V roku 1828 mala 51 domov a 449 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, od konca 19. storočia pracovali aj v priemyselných podnikoch vo Fiľakove. V rokoch 1938 - 1944 bola obec pripojená k Maďarsku.

Až do roku 1990 patrila k susednej obci Holiša. Od tohto roku začala svoju „novodobú“ históriu.

Kultúrne dedičstvo obce: Kostol rímsko-katolícky barokovo-klasicistický z r. 1823.

2.1.4 Heraldické znaky obce

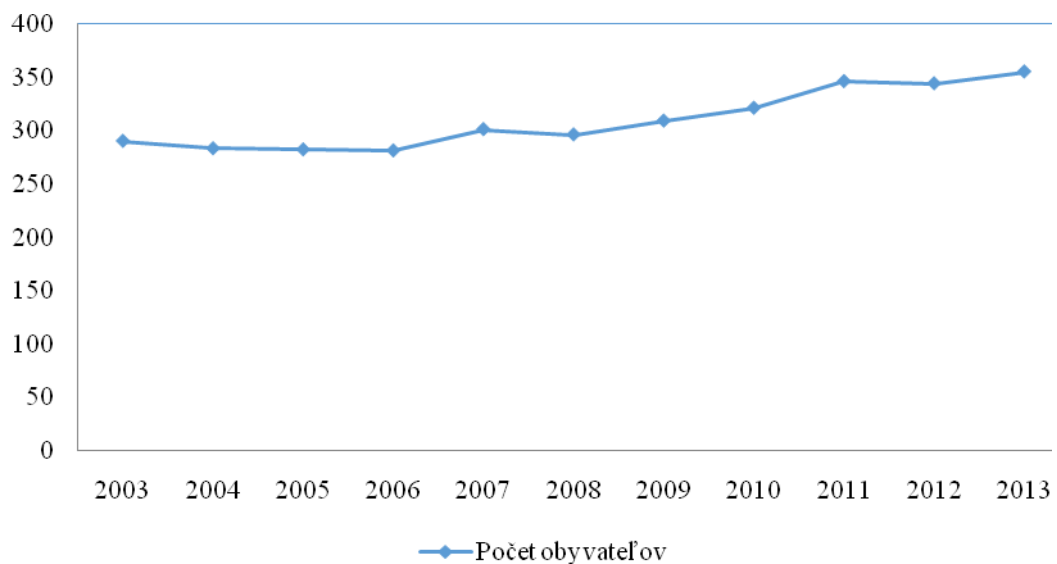
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2003 - 2013

Rok	Počet obyvateľov
2003	290
2004	283
2005	282
2006	281
2007	301
2008	296
2009	309
2010	321
2011	346
2012	344
2013	355

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

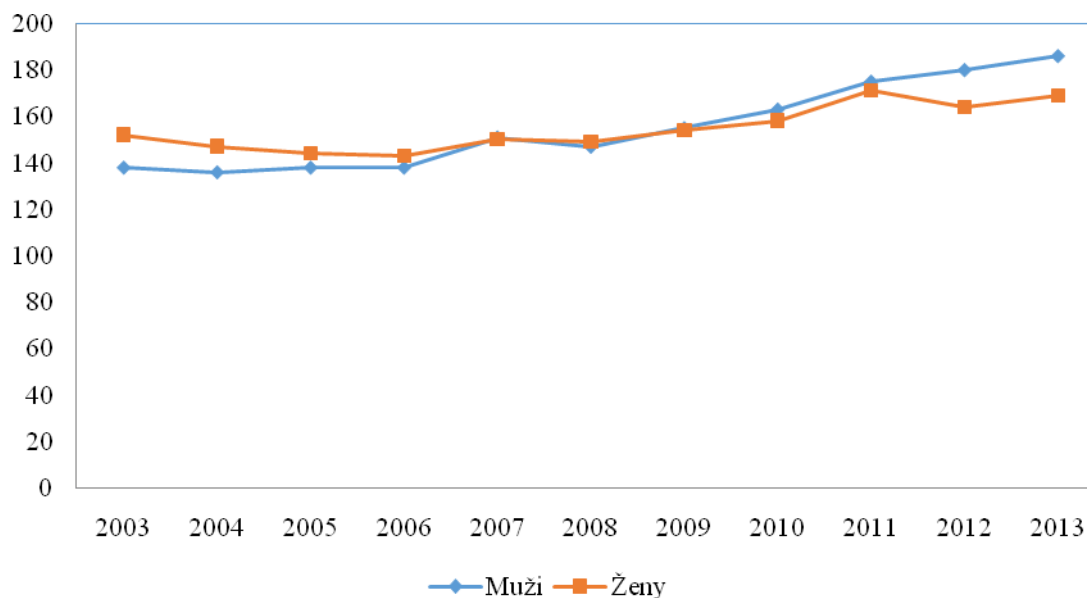
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2003 - 2013

Tabuľka č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2003 - 2013

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2003	138	152	290
2004	136	147	283
2005	138	144	282
2006	138	143	281
2007	151	150	301
2008	147	149	296
2009	155	154	309
2010	163	158	321
2011	175	171	346
2012	180	164	344
2013	186	169	355

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

**Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia
v rokoch 2003 - 2013**

História obce poukazuje na priaznivý vývoj počtu obyvateľov. V obci sa postupne zvyšuje počet obyvateľov, za posledných 10 rokov, od roku 2003 do roku 2013 je to približne 22% -ný nárast počtu obyvateľov (viď graf č. 1).

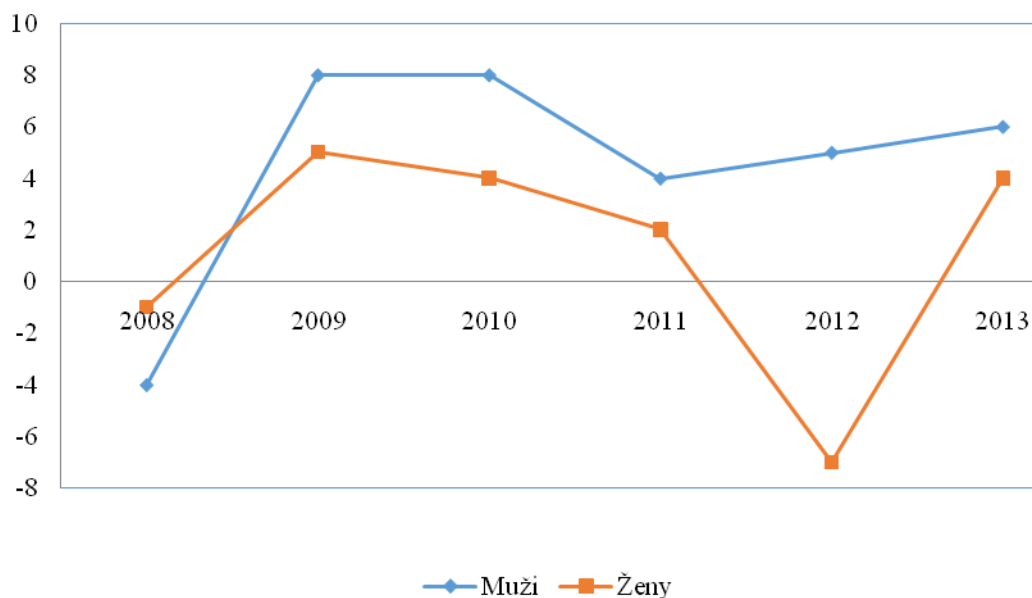
Ako ukazuje graf č. 2, čo sa týka pomeru mužov a žien, počas sledovaných rokov sa situácia postupne menila. V rokoch 2003 – 2006 bol počet žien mierne vyšší, čo korešponduje aj s celkovým priemerom v regióne a štáte. Po roku 2007 sa situácia otočila v prospech mužov, čoho predpokladom je uplatnenie viac mužskej časti populácie v obci.

Tabuľka č. 3: Prírastok / úbytok obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2013

Rok	Živonarodení		Zomrelí		Prírodný prírastok / úbytok		Prírastok / úbytok sťahovaním		Celkový prírastok / úbytok	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2008	2	6	0	2	2	4	-6	-5	-4	-1
2009	4	4	1	3	3	1	5	4	8	5
2010	4	3	1	4	3	-1	5	5	8	4
2011	5	2	1	0	4	2	0	0	4	2
2012	2	2	2	3	0	-1	5	-6	5	-7
2013	4	4	2	2	2	2	4	2	6	4

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

Graf č. 3: Prírastok / úbytok obyvateľov v rokoch 2008 - 2013

Prírodný prírastok obyvateľov, spolu mužov aj žien, počas sledovaných rokov 2008 – 2013 dosiahol kladné hodnoty vzhľadom k tomu, že v každom roku s výnimkou roku 2012 bola vyššia mortalita ako natalita.

Prírastok obyvateľov v dôsledku sťahovania vykazuje súhrnne za dané obdobie kladné hodnoty, napriek tomu, že v rokoch 2008 a 2012 sa viac obyvateľov odsťahovalo ako prisťahovalo.

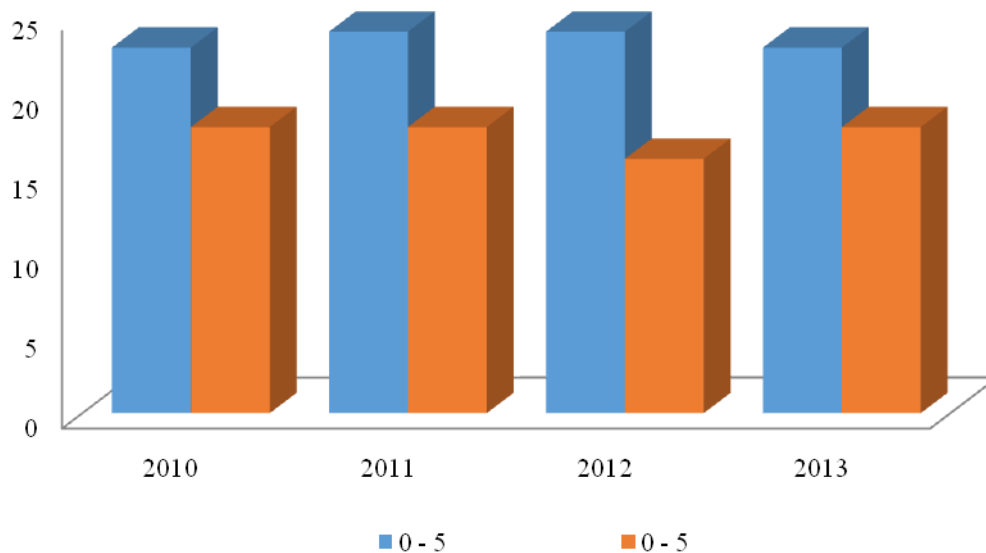
Narastajúci počet mužov oproti ženám, ktorý bol spomínaný aj pri predchádzajúcich grafoch, bol spôsobený úmrtím dvojnásobného počtu žien ako mužov, ako aj tým, že súhrnne za sledované obdobie je počet prisťahovaných žien 0, kým počet prisťahovaných mužov je spolu 13.

2.2.2 Rozdelenie obyvateľov obce podľa veku a pohlavia

Tabuľka č. 4: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2013

Vek	0 - 5		6 - 14		15 - 64		65 a viac		Spolu
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	
2010	23	18	23	27	118	108	7	16	340
2011	24	18	26	28	117	107	8	18	346
2012	24	16	23	20	124	110	9	18	344
2013	23	18	25	24	130	111	8	16	355

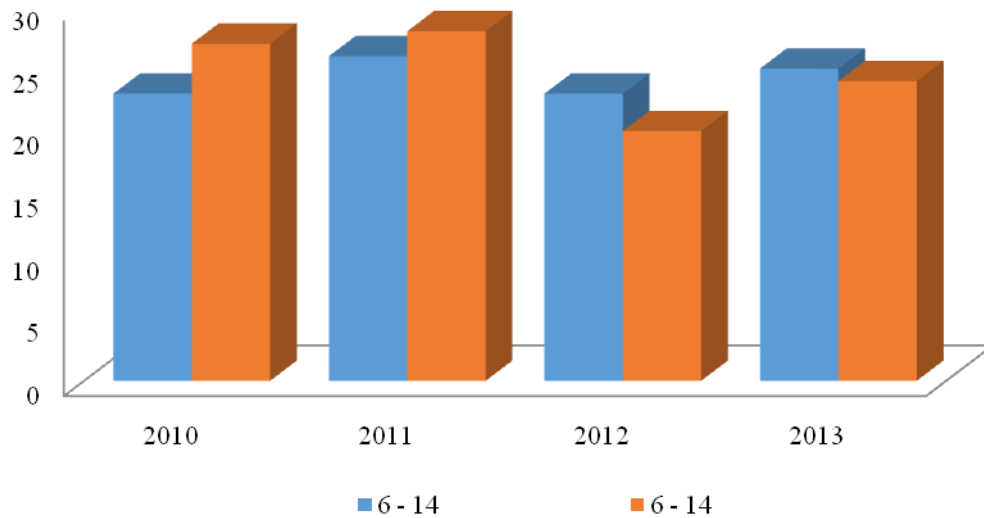
Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

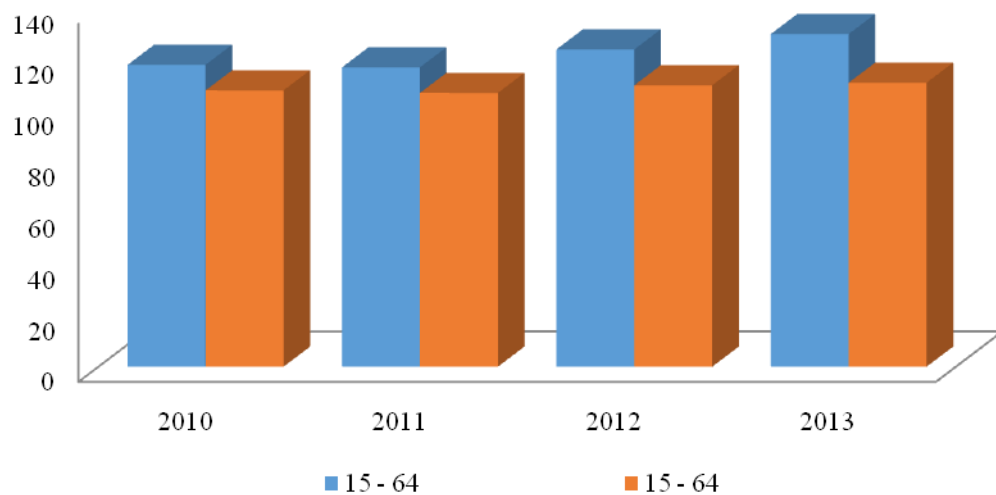
Graf č. 4a: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2013

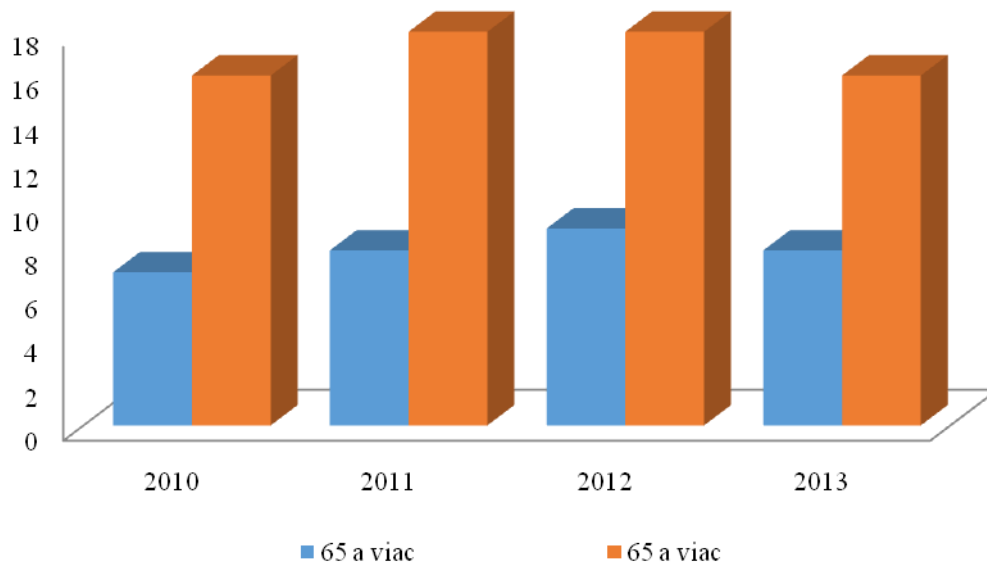
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Graf č. 4b: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2013

Graf č. 4c: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2013

Graf č. 4d: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2013

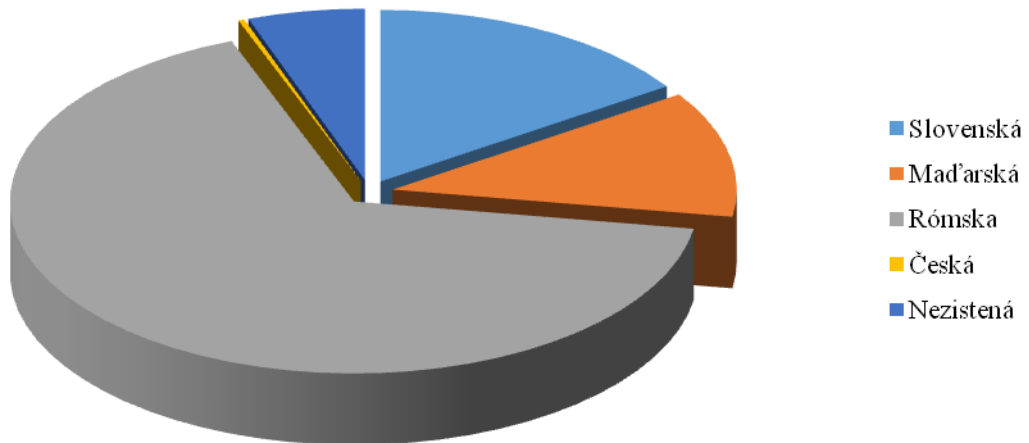
Podľa grafov č. 4 vyplýva pomerne výrazný nesúlad medzi pohlaviami podľa jednotlivých sledovaných vekových skupín obyvateľov. Kým v skupine 0 – 5 rokov a 15 – 64 rokov prevládajú muži, v skupine 6 – 14 rokov sa tento pomer počas rokov mení. V najstaršej vekovej skupine 65 rokov a viac majú ženy viac ako dvojnásobnú prevahu, čo korešponduje s celosvetovými štatistikami ukazujúcimi, že ženy sa dožívajú vyššieho veku ako muži.

2.2.3 Národnostné zloženie obyvateľstva

Tabuľka č. 5: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a národnosti

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu	%
Slovenská	25	29	54	15,65
Maďarská	21	20	41	11,88
Rómska	115	115	230	66,67
Česká	1	0	1	0,29
Nezistená	13	6	19	5,51
Spolu	175	170	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

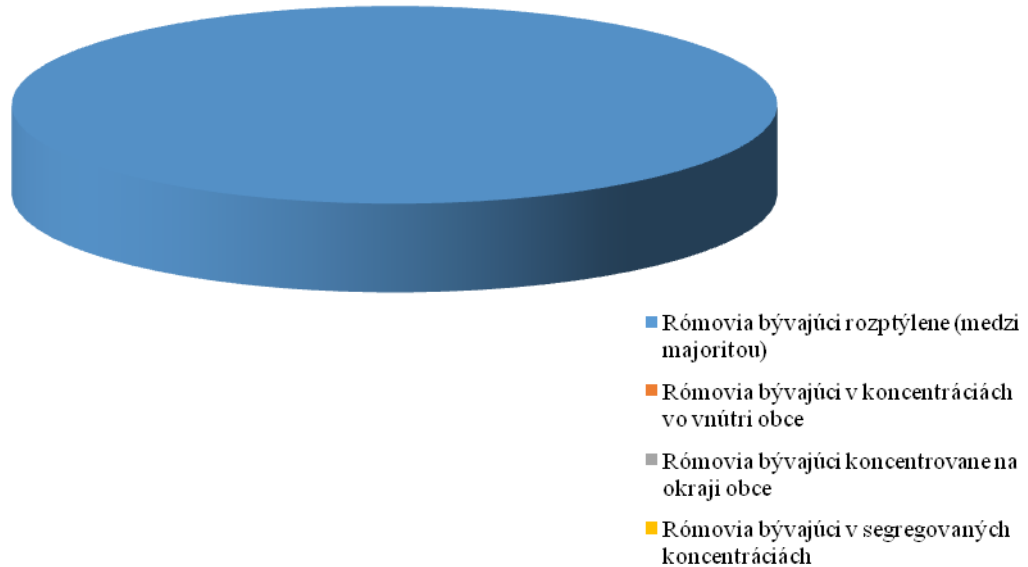
Graf č. 5: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a národnosti

Obec Nitra nad Ipľom vzhľadom na územné začlenenie v regióne susediacom s Maďarskom má približne rovnaký pomer slovenskej a maďarskej národnosti. Výraznejšie počty sú v zastúpení rómskeho obyvateľstva, ktoré je v tejto južnej oblasti BBSK zastúpené v hojnom počte a tak aj v samotnej obci. Dve tretiny obyvateľov deklaruje rómsku národnosť, čo je nezvyčajné vzhľadom k tomu, že Rómovia sa väčšinou nehlásia k rómskej národnosti. Vzhľadom na tento bežný trend v SR v oblasti neurčenia svojej národnosti ako rómskej, je na tom pomerne vysoký počet obyvateľov kladne naklonený. Prekvapením je, že vzhľadom na vysoké percento maďarsky hovoriacich, len necelých 12% uviedlo národnosť maďarskú. Slovenská národnosť má veľmi nízke zastúpenie aj vzhľadom na ZŠ s vyučujúcim jazykom maďarským.

Tabuľka č. 6: Marginalizované rómske komunity v obci

Rómovia bývajúci rozptýlene (medzi majoritou)	Rómovia bývajúci v koncentráciách vo vnútri obce	Rómovia bývajúci koncentrovane na okraji obce	Rómovia bývajúci v segregovaných koncentráciách	Spolu
282	0	0	0	282
100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%

Zdroj: Atlas rómskych komunit, obec

Graf č. 6: Marginalizované rómske komunity v obci

Ako ukázal graf č. 5, dve tretiny obyvateľov má rómsku národnosť. V skutočnosti je v obci 282 Rómov z celkového počtu obyvateľov obce (viď graf č. 6), čo predstavuje viac ako 80%. Nie všetci Rómovia sa však hlásia k rómskej národnosti. Všetci Rómovia žijú rozptýlene v obci, neexistujú tu separované, resp. segregované osady.

2.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Tabuľka č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	%
Základné	51	69	120	34,78
Učňovské (bez maturity)	25	12	37	10,72
Stredné odborné (bez maturity)	16	11	27	7,83
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	2	2	4	1,16
Úplné stredné odborné (s maturitou)	3	6	9	2,61
Úplné stredné všeobecné	4	5	9	2,61
Vyššie odborné vzdelanie	0	1	1	0,29
Vysokoškolské bakalárske	1	1	2	0,58
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	9	9	18	5,22

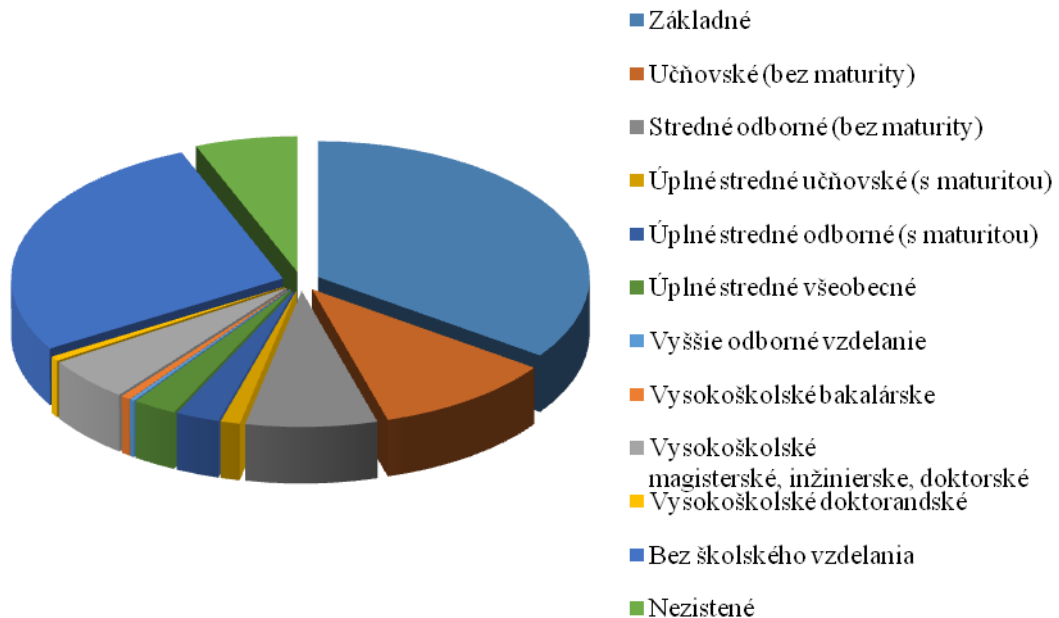

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Vysokoškolské doktorandské	1	1	2	0,58
Bez školského vzdelania	50	45	95	27,54
Nezistené	13	8	21	6,09
Spolu	175	170	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

Graf č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Nitra nad Ipľom vypovedá o pomerne nenáročných profesiách, ktorá môžu byť v obci zastúpené vzhľadom na dosiahnutý stupeň vzdelania jej obyvateľov. Taktiež vypovedá aj o odchode jej pôvodných obyvateľov s vyšším stupňom vzdelania do priemyselne rozvinutejších oblastí s cieľom uplatnenia sa, čo má za následok vysokú skladbu obyvateľstva so základným vzdelaním a bez vzdelania. Základné vzdelanie a nedokončené základné vzdelanie má viac ako 60% obyvateľstva, čo korešponduje aj so skladbou obyvateľstva, ktorú tvoria prevažne Rómovia.

Vzhľadom na vzdelanostnú úroveň obyvateľstva vzrastá potreba poskytovania takého typu služieb, ktoré zmiernia hodnoty počtov obyvateľov s ukončeným základným vzdelaním, či bez vzdelania. Potrebnými sa javia rôzne prednášky, vzdelávacie aktivity, propagácia a presadzovania ďalšieho vzdelávania. Problémom môže byť dlhodobá nepriaznivá situácia v oblasti spojov a dochádzania.

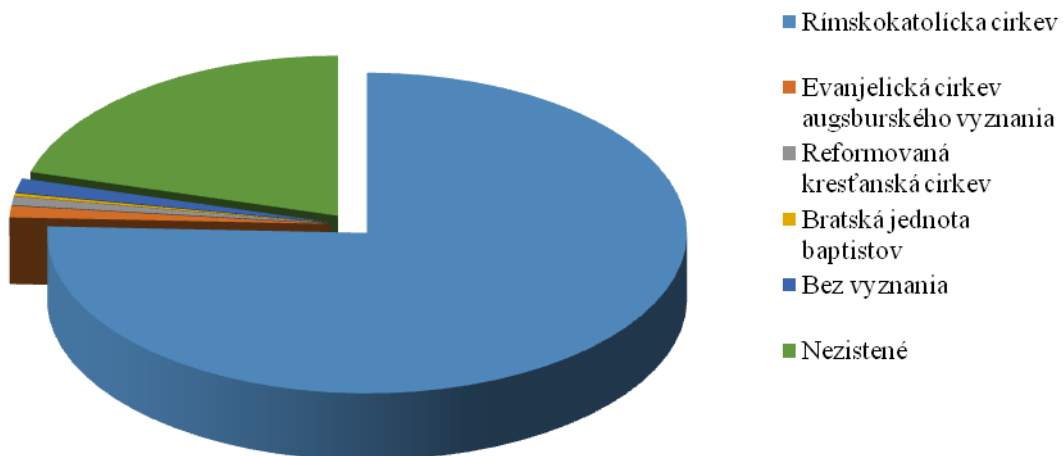

2.2.5 Vierovyznanie

Tabuľka č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Muži	Ženy	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	132	129	261	75,65
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	2	4	1,16
Reformovaná kresťanská cirkev	1	2	3	0,87
Bratská jednota baptistov	0	1	1	0,29
Bez vyznania	4	1	5	1,45
Nezistené	36	35	71	20,58
Spolu	175	170	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

Graf č. 8: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a náboženského vyznania

Obec a jej pomerné rozdelenie obyvateľstva podľa vierovyznania zapadá do regiónu s prevažným zastúpením katolíckej obce. V obci Nitra nad Ipľom je rímsko-katolícky kostol. Bohoslužby tu bývajú jedenkrát týždenne, každú nedeľu a cez katolícke sviatky. Farnosť je v obci Holiša.

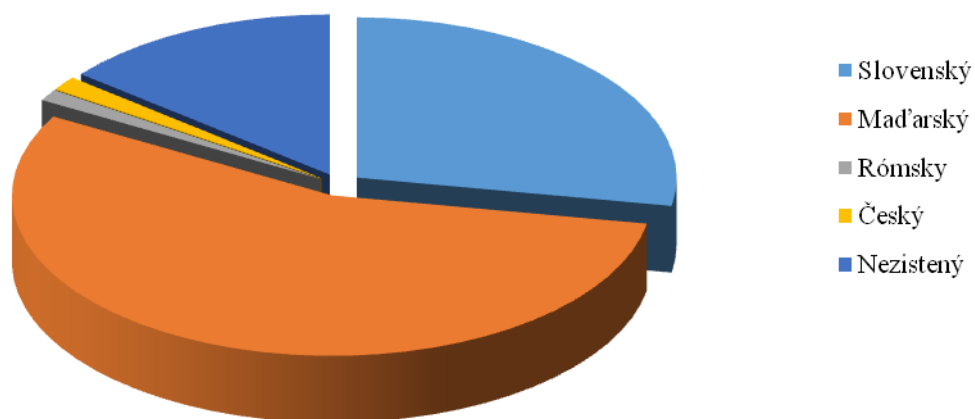

2.2.6 Zloženie obyvateľstva podľa jazyka

Tabuľka č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka

Materinský jazyk	Spolu	%
Slovenský	96	27,83
Maďarský	191	55,36
Rómsky	4	1,16
Český	5	1,45
Nezistený	49	14,20
Spolu	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

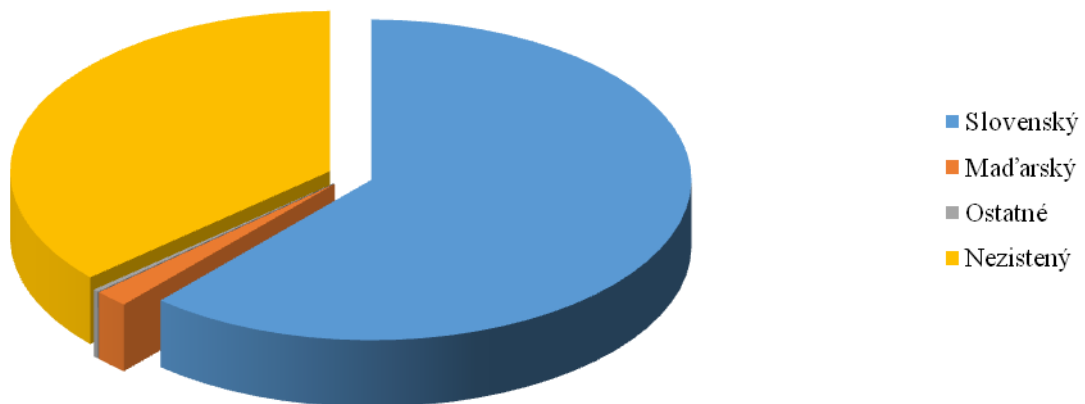
Graf č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka

Tabuľka č. 10: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti

Jazyk používaný na verejnosti	Spolu	%
Slovenský	212	61,45
Maďarský	6	1,74
Ostatné	1	0,29
Nezistený	126	36,52
Spolu	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

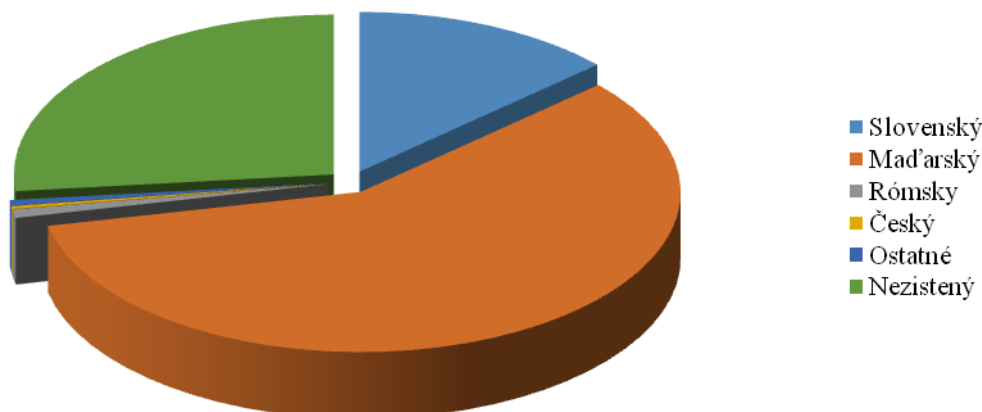

Graf č. 10: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti

Tabuľka č. 11: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti

Jazyk používaný v domácnosti	Spolu	%
Slovenský	46	13,33
Maďarský	201	58,26
Rómsky	3	0,87
Český	1	0,29
Ostatné	2	0,58
Nezistený	92	26,67
Spolu	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

Graf č. 11: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti

Ako už naznačili časti týkajúce sa národnosti, v obci je obyvateľstvo zmiešané, prevláda tu rómska národnosť, zvyšné obyvateľstvo je pomerne rozdelené na slovenskú a maďarskú národnosť. V obci sa prevažne hovorí maďarským jazykom, viac ako 50% udáva ako materinský jazyk maďarský (viď graf č. 9).

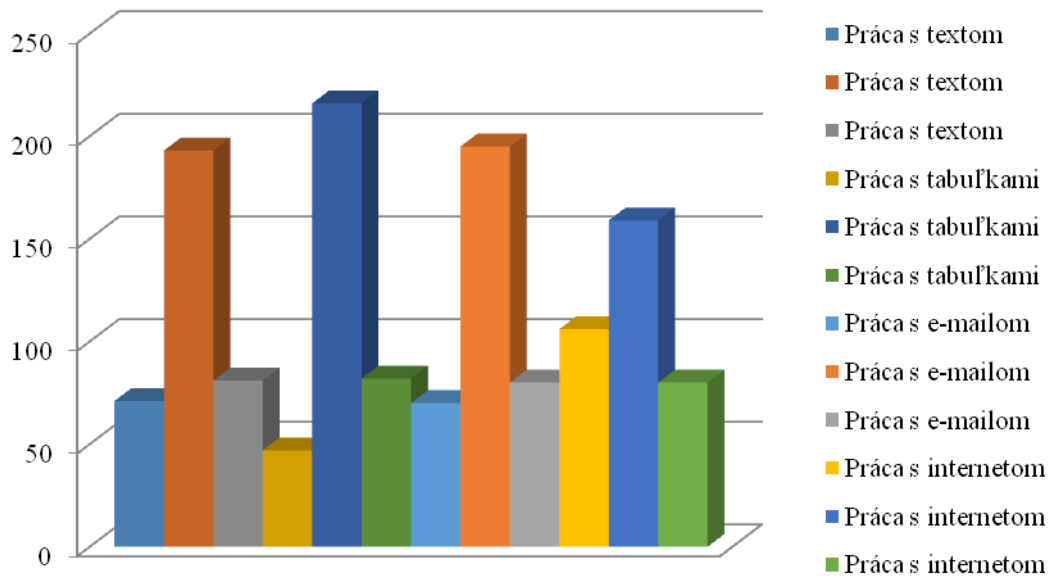
Graf č. 10 poukazuje, že aj napriek prevažne maďarsky hovoriaceho obyvateľstva, sa na verejnosti používa slovenský jazyk, hlavne v úradnom styku. Jazyk používaný v domácnosti je prevažne maďarčina (viď graf č. 11).

2.2.7 Počítačová gramotnosť obyvateľstva

Tabuľka č. 12: Štruktúra obyvateľov podľa počítačových znalostí

Počítačové znalosti		Počet
Práca s textom	áno	71
	nie	193
	nezistené	81
Práca s tabuľkami	áno	47
	nie	216
	nezistené	82
Práca s e-mailom	áno	70
	nie	195
	nezistené	80
Práca s internetom	áno	106
	nie	159
	nezistené	80

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

Graf č. 12: Štruktúra obyvateľov podľa počítačových znalostí

Počítačová gramotnosť obyvateľov obce Nitra nad Ipľom je na nízkej úrovni aj vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie, kde základné vzdelanie a nedokončené základné vzdelanie má viac ako 60% obyvateľstva. Vystáva tu potreba ďalšieho vzdelávania občanov za účelom zvýšenia zamestnateľnosti sa a uplatnenia sa na trhu práce.

2.2.8 Ekonomická aktivita obyvateľstva

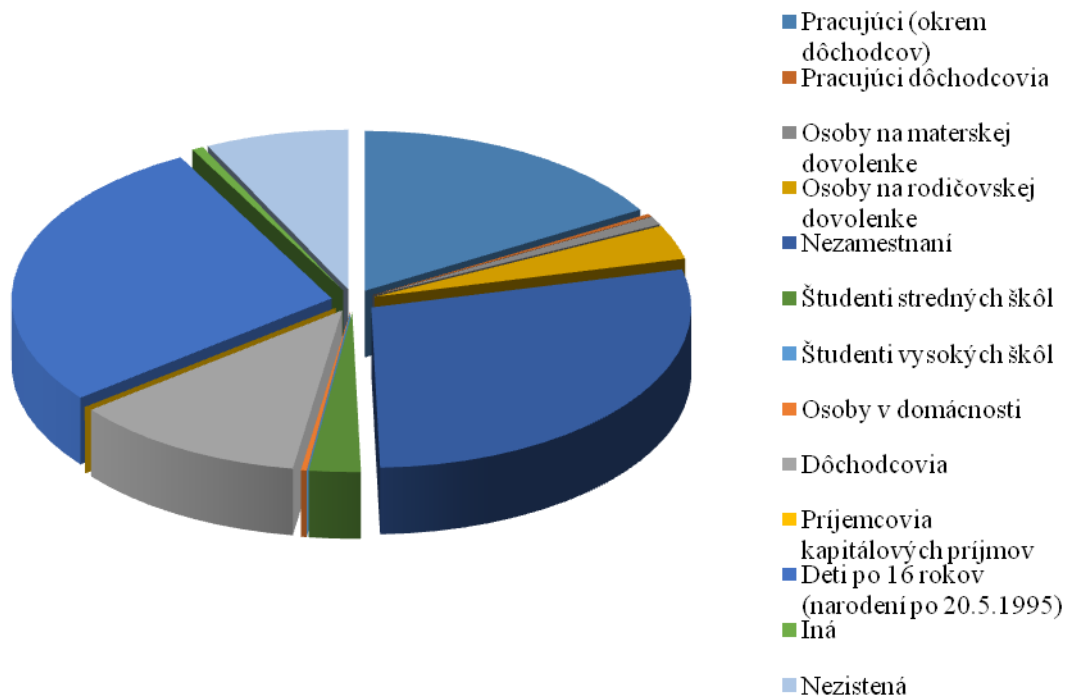
Tabuľka č. 13: Štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita	Spolu	%
Pracujúci (okrem dôchodcov)	57	16,52
Pracujúci dôchodcovia	1	0,29
Osoby na materskej dovolenke	3	0,87
Osoby na rodičovskej dovolenke	12	3,48
Nezamestnaní	98	28,41
Študenti stredných škôl	9	2,61
Študenti vysokých škôl	0	0,00
Osoby v domácnosti	1	0,29
Dôchodcovia	41	11,88
Príjemcovia kapitálových príjmov	0	0,00
Deti do 16 rokov (narodení po 20.5.1995)	96	27,83
Iná	2	0,58

Nezistená	25	7,25
Spolu	345	100,00

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

Graf č. 13: Štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity

V obci Nitra nad Ipľom je pomerne vysoká nezamestnanosť vzhľadom k tomu, že väčšina obyvateľov obce má nízke, resp. žiadne vzdelanie, ako aj k početnému zastúpeniu rómskeho etnika. V súčasnosti sa s problémom zamestnať sa borí aj veľká časť majoritného obyvateľstva, v prípade marginalizovaných rómskych komunit je tento problém ešte páčivejší. Potenciál väčšiny občanov ich predurčuje na nenáročné povolania.

Prevažná časť zamestnaných pracuje na obecnom úrade, či v základnej škole. Prispieva k tomu zlá poloha a nutnosť cestovania za prácou, ako aj veľmi nízka vzdelanostná úroveň ekonomicky činných obyvateľov a dlhodobá nezamestnanosť, ktorá znižuje potrebu a motiváciu zamestnať sa.

Tabuľka č. 14: Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa ekonomickej činnosti

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			Z toho dochádza do zamestnania
	Muži	Ženy	Spolu	
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	8	4	12	3
Lesníctvo a ťažba dreva	0	1	1	0
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	0
Výroba potravín	1	1	2	0
Výroba nápojov	2	0	2	0
Výroba textilu	0	1	1	0
Výroba odevov	1	0	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	4	2	6	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	0
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	0	1	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	0	1	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	2	1	3	3
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	3	4	2
Výroba a spracovanie kovov	1	1	2	0
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	4	2	6	3
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	3	2	5	1
Výroba elektrických zariadení	2	2	4	0
Výroba strojov a zariadení i. n.	0	1	1	0
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	2	2	4	1
Iná výroba	0	2	2	0
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	0	2	1
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	0	1	0

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Výstavba budov	3	0	3	1
Inžinierske stavby	2	1	3	2
Špecializované stavebné práce	3	1	4	1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	1	3	1
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	7	4	11	3
Pozemná doprava a doprava potrubím	1	0	1	0
Poštové služby a služby kuriérov	0	1	1	0
Ubytovanie	1	0	1	0
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	0	1	1
Telekomunikácie	1	1	2	0
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	0	1	0
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	0
Veterinárne činnosti	1	0	1	1
Prenájom a lízing	0	1	1	0
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	1	0	1	0
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	0	2	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4	4	8	3
Vzdelávanie	5	4	9	6
Zdravotníctvo	2	3	5	1
Sociálna práca bez ubytovania	1	1	2	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	1	1	0
Nezistené	19	14	33	14
Spolu	94	65	159	54

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

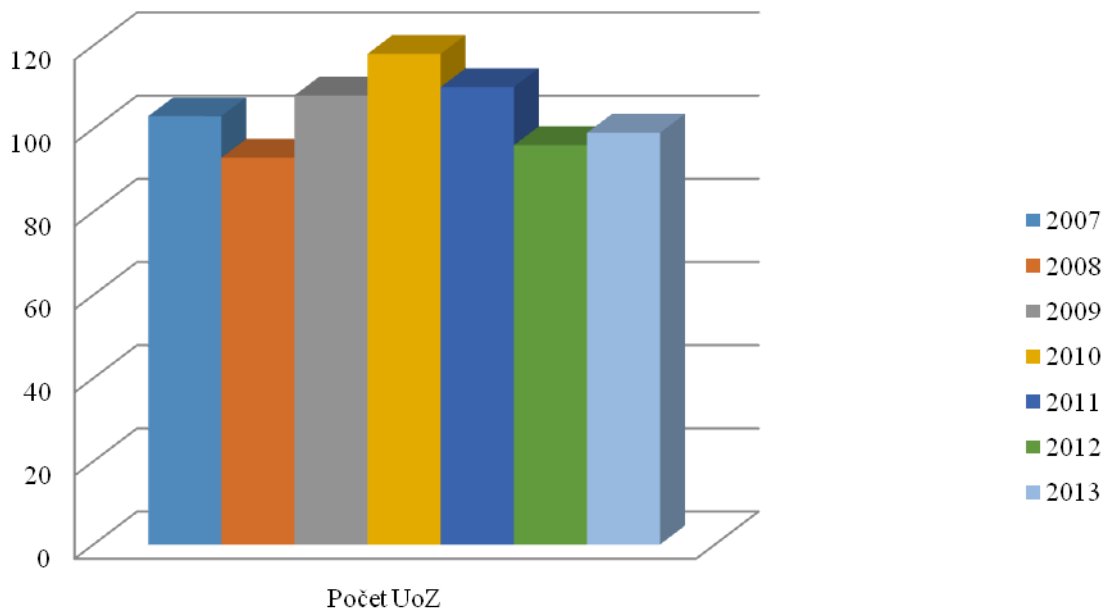
Podľa ekonomickej činnosti sú pracujúci občania zamestnaní prevažne v odvetviach zameraných na pestovanie plodín a chov zvierat, maloobchod, verejnú správu, vzdelávanie. Približne polovica pracujúceho obyvateľstva musí za prácou dochádzať.

Tabuľka č. 15: Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2007 - 2013

Rok, k 31.12	Počet UoZ
2007	103
2008	93
2009	108
2010	118
2011	110
2012	96
2013	99

Zdroj: ÚPSVaR

Graf č. 14: Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2007 - 2013

Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Nitra nad Ipľom sa v jednotlivých rokoch veľmi nemenní. V súčasnosti je nepriaznivá situácia na trhu práce najmä pre dlhodobo nezamestnaných a osoby s nízkou kvalifikáciou, ktorých je v obci väčšina.

Do budúcnosti môže byť pre obce prínosom realizácia projektov v rámci Európskej únie, kde by bolo možné zamestnať nízkokvalifikovanú pracovnú silu.

2.3 Technická infraštruktúra

2.3.1 Technická vybavenosť

Tabuľka č.16: Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

Infraštruktúra - jednotka	Údaj
Pošta – počet	0
PSČ	985 57, pošta Holiša
Cesty I. triedy – km	0
Cesty II. triedy – km	0,20
Cesty III. triedy – km	0
Rýchlostné cesty – km	0
Iné cesty – km	2,59
Cesty v majetku obce celkom – km	2,59
Železničná sieť – km	0
Plyn – m	2 590
Kanalizácia – m	0
ČOV – typ, či slúži iba pre obec	0
Vodovod – m	0
Vodný zdroj	studne
Zber TKO	
- Klasický	áno
- Separovaný	nie
Domové ČOV – ks	0
Spôsob vykurovania	plyn, drevo, tuhé palivo, električka
Vedenie el. energie	
- Vzdušné	áno
- Káblové	áno
Železničná stanica	0
Autobusová zastávka – počet	1
Telefónny rozvod – typ	pevné linky, mobilná sieť
Internet – typ	wifi
Rozhlas	bezdrôtový
Káblová TV	nie
Signál Orange – kvalita	kolísavá
Signál T-Mobile – kvalita	kolísavá
Signál O2 – kvalita	kolísavá

Obec nemá vlastnú poštu, obec Nitra nad Ipľom spadá pod poštu obce Holiša. Cesty v majetku obce sú v dĺžke 2,59 km, obec je plynofikovaná, vybudovanú kanalizáciu

a vodovod nemá. Občania ako zdroj pitnej vody používajú vlastné studne. Na vykurovanie občania používajú plyn, s časti aj tuhé palivo a elektriku.

Najbližšia železničná stanica je v obci Holiša, autobusové spojenie je v obci na nízkej úrovni vzhľadom k tomu, že obec je koncovou obcou. Prístup na internet je riešený prostredníctvom wifi siete. Signál všetkých mobilných operátorov má kolísavú kvalitu.

2.3.2 Domový a bytový fond

Tabuľka č. 17: Domový a bytový fond

Počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
Domov spolu	73	1	3	77
Trvale obývaných domov	71	1	0	72
v tom vlastníctvo:				
štátu	0	0	0	0
bytového družstva	0	0	0	0
obce	1	0	3	4
fyzickej osoby	72	1	0	73
právnickej osoby	0	0	0	0
ostatných	0	0	0	0
Ubytovacích zariadení bez bytu	0	0	0	0
Neobývaných domov	2	0	0	2
z toho určených na rekreáciu	6	0	0	6
Priemerný vek domu	50	34	50	-
Bytov spolu	0	6	0	6
v tom: trvale obývané	0	6	0	6
z toho družstevné	0	0	0	0
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	0	6	0	6
neobývané	0	0	0	0
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	0	0	0	0
neobývané, určené na rekreáciu	6	0	0	6
neobývané, uvoľnené na prestavbu	0	0	0	0
neobývané, nespôsobilé na bývanie	0	0	0	0
neobývané po kolaudácii	0	0	0	0
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	0	0	0	0
neobývané z iných dôvodov	0	0	0	0
nezistené	0	0	0	0

Zdroj: obec

2.3.3 Protipožiarna ochrana

V obci Nitra nad Ipľom neexistuje funkčný Dobrovoľný hasičský zbor. V minulosti bola zabezpečená protipožiarna ochrana na úrovni obce, no v súčasnosti je všetko zariadenie zastaralé a nefunkčné.

2.4 Sociálna infraštruktúra

2.4.1 Škola a predškolské zariadenia

V obci je v prevádzke školské zariadenie, ročníky 1 – 4. Zároveň je tu aj nultý ročník. V školskom zariadení existujú dve triedy, jedna bežná trieda „malotriedka“ 0 – 4 ročník, druhá trieda pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorá bola otvorená v roku 2013. V školskom roku 2013/2014 ju navštevuje 7 detí. Bežnú triedu navštevuje v školskom roku 2013/2014 15 detí. V škole je spolu 22 detí. Od piateho ročníka dochádzajú žiaci do Základných škôl vo Fiľakove a v Lučenci. Na prepravu sa využíva prevažne autobusová, v ojedinelých prípadoch aj osobná preprava.

2.4.2 Kultúra, šport, kluby a zariadenie

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorý disponuje javiskom, kuchynkou, šatňami a osvetlením – v súčasnosti je to predmetom plánovanej rekonštrukcie. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí, prezentujúcich tradície a zvyky miestnych obyvateľov. Počas celého roka si obec zachováva nasledujúce akcie a podujatia: Deň matiek, Deň obce, Deň detí, Mikuláš, Vianočné posedenie. Na prípravách aj realizácii týchto akcií sa podieľajú všetci aktívni obyvatelia, škola, starosta a zamestnanci obce Nitra nad Ipľom. Organizačné, materiálo-technické zabezpečenie, ako aj dary a darčeky zabezpečuje samotná obec a škola.

V obci existuje multifunkčné ihrisko a detské ihrisko. Futbal sa hráva amatérsky vo voľnom čase.

Tabuľka č. 19: Prehľad historických, kultúrnych zdrojov

kultúrny dom	1	zvonice	-
múzeum	-	galéria, kino	-
pamätná izba	-	farský úrad	-
knižnica	-	sochy	-
klub dôchodcov	-	kúrie	-
klub mládeže	-	parky	-
kostol	1	chránené územia	-
hrad	-	chránený strom	-
kaštieľ	-	archeologické náleziská	-
kaplnka	-	technické pamiatky	-
božie muky	3	pamätné miesta	-
studničky	-	významné hroby	-
cintorín	1		

2.4.3 Zdravotníctvo a sociálna oblasť

Obec neprevádzkuje ani nedisponuje žiadnym zdravotným ani sociálnym zariadením, v obci sa nenachádza ani lekáreň. Na zdravotnú starostlivosť sú občania zaradení pod mestá Fiľakovo a Lučenec, kde využívajú ambulancie pre dospelých, deti, stomatológiu a gynekológiu. Ostatné akútne prípady, ako aj hospitalizácia sa uskutočňujú v Nemocnici s poliklinikou v Lučenci.

2.5 Hospodárstvo

2.5.1 Podnikateľské subjekty a neziskové inštitúcie v obci

V obci sídli málo podnikateľských subjektov. Je tu jedna predajňa rozličného tovaru, ktorú prevádzkuje súkromná osoba. Služby a finančníctvo v obci nie sú zastúpené.

Aktívny neziskový sektor v obci nie je vôbec zastúpený, čo nedáva mnoho príležitostí na širšie občianske vyžitie v rôznych oblastiach spoločenského života. Podľa portálu www.ives.sk sú v obci Nitra nad Ipľom zaregistrované tri občianske združenia: OZ – Prvý Krok – Novohrad, OZ – ROMA – NITRA, Rómske komunitné centrum Ipel'. V súčasnosti ale ani jedno z uvedených združení nie je aktívne, nevyvíja svoju činnosť. Nezisková organizácia nie je zaregistrovaná ani jedna.

2.5.2 Majetok obce a inštitúcie v správe obce

Tabuľka č. 20: Majetok obce – stav odpisovaného majetku k 31.12.

Por. číslo	Názov	Zostatková cena v EUR
1/	Pozemky	304 182,62
2/	Dom smútku	14 921,67
3/	Miestne komunikácie	6 220,51
4/	Verejné osvetlenie	7 654,28
5/	Kultúrny dom	7 435,26
6/	Rodinný dom č. 29	22 369,83
7/	Miestny rozhlas bezdrôtový	2 566,24
8/	Budova ZŠ	22 060,37
9/	Obecný úrad	15 071,90
Spolu		402 482,68

2.5.3 Realizované projekty do roku 2013

Projekt č. 1			
Názov projektu	Už nás počujete		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	10.000,- €	Trvanie projektu	2008
Dosiahnuté ciele	Rekonštrukciou a modernizáciou miestneho rozhlasu dosiahnutá väčšia informovanosť obyvateľov.		

Projekt č. 2			
Názov projektu	Spolu to dokážeme		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	34.128,66 €	Trvanie projektu	2008 - 2010
Dosiahnuté ciele	Realizácia terénnej sociálnej práce v obci a poskytnutie sociálneho poradenstva pre obyvateľov.		

Projekt č. 3			
Názov projektu	Protipovodňové práce		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	69.707,- €	Trvanie projektu	2011
Dosiahnuté ciele	Vybudovanie protipovodňových opatrení.		

Projekt č. 4			
Názov projektu	Rekonštrukcia verejného osvetlenia		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	10.500,- €	Trvanie projektu	2011

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Dosiahnuté ciele	Modernizácia a dobudovanie chýbajúceho verejného osvetlenia.
-------------------------	--

Projekt č. 5			
Názov projektu	Rekonštrukcia rodinného domu na tri sociálne byty		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	17.000,- €	Trvanie projektu	2012
Dosiahnuté ciele	Vybudovanie troch nízkoštandardných sociálnych bytov.		

Projekt č. 6			
Názov projektu	TSP v obci Nitra nad Ipľom		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	40.456,00 €	Trvanie projektu	2011-2012
Dosiahnuté ciele	Realizácia terénnej sociálnej práce v obci a poskytnutie sociálneho poradenstva pre obyvateľov.		

Projekt č. 7			
Názov projektu	Podpora tvorby nových pracovných miest pre MRK v obci Nitra nad Ipľom		
Realizátor projektu	Obec Nitra nad Ipľom		
Rozpočet projektu	110.702,40 €	Trvanie projektu	2012 - 2014
Dosiahnuté ciele	Zvýšenie zamestnateľnosti a podpora integrácie znevýhodnených skupín obyvateľstva na trh práce s osobitným zreteľom na MRK v obci Nitra nad Ipľom.		

3 SWOT ANALÝZA OBCE

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none">- aktívna činnosť samosprávy- pozitívny demografický vývoj v obci- nízke ceny stavebných a ostatných pozemkov- blízkosť okresného mesta Lučenec a mesta Filákov- kvalitné životné prostredie a pekné okolie obce- priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu- organizovanie menších obecných služieb pre získanie pracovných návykov nezamestnaných- realizácia terénnej sociálnej práce- poskytovanie základného sociálneho poradenstva- produktívne obyvateľstvo- obec je mladá čo sa týka obyvateľstva, nie je prestarnuté obyvateľstvo- akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života (kto pracuje, má sa lepšie, ako keď sa nepracuje)- dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách, podmienkach poskytnutia, nároku a úhrady za sociálnu službu- ochota cestovať za prácou	<ul style="list-style-type: none">- nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce- odchod kvalifikovanej pracovnej sily- strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných- vysoká nezamestnanosť- nedostatok pracovných príležitostí v obci a jej okolí- narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti- slabá vzdelanostná úroveň obyvateľstva v porovnaní s inými regiónmi- slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi- nevybudovaný vodovod, plynovod a verejná kanalizácia- kolísavá kvalita signálu mobilných operátorov- nedobudovaná základná infraštruktúra v obci – miestne komunikácie a chodníky- problém s čiernymi skládkami- nedostatok priestorov a voľnočasových aktivít pre deti a mládež- nedostatočné možnosti kultúrno-spoločenského a športového vyžitia- slabý informačný systém v obci – slabá propagácia a informovanosť v obci a o obci navonok- nedostatok finančných prostriedkov pre rozvoj obce- absencia investorov v obci- zlé dopravné spojenie, obyvatelia sú odkázaní na autá- koncová obec, čoho dôsledkom je málo spojov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- podpora samozamestnanosti- vytváranie príležitostí pre mladých a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci- podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest- záujem občanov na rozvoji obci- rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií- väčšia propagácia obce pre získavanie prostriedkov- rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky- spracovanie dreva- budovanie verejného vodovodu a kanalizácie s ČOV- rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov- výstavba komunitného centra pre obyvateľov- trend posilňovania terénnych sociálnych služieb- trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií- vzdelávanie v sociálnej oblasti- vybudovanie sociálneho podniku- možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF	<ul style="list-style-type: none">- pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne- odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily- zvyšovanie ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne- zníženie záujmu o život v obci zo strany obyvateľov- prehlbovanie sociálnych a ekonomických problémov- prehlbujúca sa apatia ľudí- devastácia životného prostredia- nevhodná politika – regionálna, fiškálna, finančná, politika zamestnanosti- vládne ohrozenia – legislatíva- absentujúca komunikácia obec – občan- nedostatok finančných prostriedkov a ich nesprávne nasmerovanie – neefektívne hospodárenie- neúspech projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie- nárast počtu neospravedlnených vymeškaných hodín pri plnení povinnej školskej dochádzky – záškoláctvo- nárast alkoholizmu a užívania drog- zvyšovanie ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne- zvyšujúci sa počet občanov trvalo odkázaných na sociálnu pomoc a sociálne služby

4 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov. Výsledkom je SWOT analýza. SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Podrobný popis silných stránok obce, jej nedostatkov, ako aj príležitostí a ohrození bol získaný realizáciou prieskumu priamo v obci Nitra nad Ipľom.

Rozvojový potenciál obce Nitra nad Ipľom spočíva v priaznivom demografickom vývoji, dostatku pracovnej sily, ako aj rozvoji sociálnej a komunitnej práce.

Na druhej strane, na základe identifikovaných problémov je možné konštatovať, že obec Nitra nad Ipľom je na nízkej úrovni v hospodárskej a sociálnej oblasti v porovnaní s vyspelejšími obcami v Slovenskej republike v najdôležitejších ukazovateľoch – slabá vzdelanostná úroveň obyvateľstva, vysoká priemerná miera nezamestnanosti, slabá kúpna sila, nízka životná úroveň obyvateľstva a chýbajúca technická infraštruktúra.

Hlavné problémové oblasti rozvoja obce, ako aj jej možné kľúčové faktory rozvoja, od ktorých by sa mal rozvoj obce a jej blízkeho okolia odvíjať:

- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,
- sociálna oblasť,
- ľudské zdroje, zamestnanosť,
- ekonomika a podnikateľské prostredie,
- propagácia a informovanosť.

4.2 Strategický cieľ

Strategický cieľ obce je súhrn naplnených jednotlivých čiastkových priorit a opatrení, ktoré by obec Nitra nad Ipľom mala vykonať aby dosiahla stanovenú víziu.

Strategickým cieľom obce Nitra nad Ipľom do roku 2020 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorit a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti.

4.3 Priority

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia strategického cieľa rozvoja obce Nitra nad Ipľom je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach:

- Priorita 1: Rozvoj technickej infraštruktúry**
- Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov**
- Priorita 3: Rozvoj ekonomicko-sociálnej oblasti**
- Priorita 4: Ochrana a budovanie životného prostredia**
- Priorita 5: Zvýšenie propagácie a informovanosti**

4.4 Analýza finančných potrieb a možností obce

Analýza finančných potrieb a možností obce Nitra nad Ipľom ukazuje, že obec nie je schopná v rámci svojich finančných prostriedkov vykryť realizáciu všetkých navrhovaných aktivít v danom období.

Preto ak chce úspešne naplňovať zadané plány, je nevyhnutné, aby boli použité aj doplnkové zdroje. Obec predpokladá spolufinancovanie v prípade získania doplnkových zdrojov, ako aj zabezpečenie realizácie menej finančne nákladných aktivít v rámci svojej réžie.

Na základe akčných plánov rozpracovaných v programovej časti tohto dokumentu sú vyčíslené finančné potreby na realizáciu PHSR na úrovni jednotlivých priorít nasledovne:

Priorita	Názov	Predpokladané finančné zdroje v EUR
Priorita 1	Rozvoj technickej infraštruktúry	1.001.000,-
Priorita 2	Rozvoj ľudských zdrojov	420.000,-
Priorita 3	Rozvoj ekonomicko-sociálnej oblasti	550.000,-
Priorita 4	Ochrana a budovanie životného prostredia	415.000,-
Priorita 5	Zvýšenie propagácie a informovanosti	90.000,-
Spolu		2.476.000,-

PROGRAMOVÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENIE PHSR

5.1 Opatrenia a aktivity

Priorita 1: Rozvoj technickej infraštruktúry

Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivity k opatreniu 1.1:

- 1.1.1 Vybudovanie Komunitného centra
- 1.1.2 Rekonštrukcia, údržba a dobudovanie ZŠ
- 1.1.3 Rekonštrukcia, údržba a dobudovanie MŠ
- 1.1.4 Výstavba viacúčelového ihriska
- 1.1.5 Modernizácia, rekonštrukcia Domu smútku
- 1.1.6 Dobudovanie, oprava a údržba cintorína – oplotenie
- 1.1.7 Dobudovanie, oprava a údržba cintorína – parkovisko

Opatrenie 1.2: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

Aktivity k opatreniu 1.2:

- 1.2.1. Rekonštrukcia Kultúrneho domu
- 1.2.2. Rekonštrukcia rímsko-katolíckeho kostola

Opatrenie 1.3: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivity k opatreniu 1.3:

- 1.3.1 Dobudovanie, oprava a údržba miestnych komunikácií
- 1.3.2 Dobudovanie, oprava a údržba miestnych chodníkov
- 1.3.3 Vybudovanie zastávky autobusu
- 1.3.4 Zriadenie kamerového systému

Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov

Opatrenie 2.1: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivity k opatreniu 2.1:

- 2.1.1 Realizácia vzdelávacích a motivačných programov
- 2.1.2 Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.3 Realizácia projektov zamestnanosti

Opatrenie 2.2: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivity k opatreniu 2.2:

- 2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2 Realizácia športových podujatí

Priorita 3: Rozvoj sociálno-ekonomickej oblasti

Opatrenie 3.1: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

Aktivity k opatreniu 3.1:

- 3.1.1 Realizácia projektu Terénnej sociálnej práce
- 3.1.2 Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba

Opatrenie 3.2: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivity k opatreniu 3.2:

- 3.2.1 Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov
- 3.2.2 Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi

Priorita 4: Ochrana a budovanie životného prostredia

Opatrenie 4.1: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivity k opatreniu 4.1:

- 4.1.1 Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu
- 4.1.2 Vybudovanie zberného dvora
- 4.1.3 Protipovodňové opatrenia – dobudovanie rigolov

Opatrenie 4.2: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivity k opatreniu 4.2:

- 4.2.1 Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.2 Budovanie a ochrana zelene

Priorita 5: Zvýšenie propagácie a informovanosti

Opatrenie 5.1: Zabezpečenie propagácie a podmienok pre efektívnu výmenu informácií medzi obyvateľmi obce a samosprávou a inými subjektmi

Aktivity k opatreniu 5.1:

- 5.1.1 Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach
- 5.1.2 Vytvorenie webovej stránky obce a jej pravidelná aktualizácia

5.1.3 Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov

Opatrenie 5.2: Zabezpečenie propagácie a podmienok pre efektívnu výmenu informácií pre turistov a návštevníkov obce

Aktivity k opatreniu 5.2:

- 5.2.1 Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov
- 5.2.2 Označenie turistických trás, zaujímavostí a objektov

5.2 Akčné plány

Akčné plány predstavujú jednotlivé návrhy projektov, realizáciou ktorých dôjde k naplneniu strategického cieľa a prioritných oblastí rozvoja obce Nitra nad Ipľom. Akčné plány nie sú podrobnými realizačnými projektmi. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môžu mať len charakter rámcových projektov.

Akčné plány sú východiskom, od ktorého sa odvíja príprava konkrétneho detailného projektu, ktorý slúži ako žiadosť o poskytnutie dotácií a grantov v zmysle požiadaviek donorov a riadiacich orgánov príslušných operačných programov.

PRIORITA 1: ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:	1.1.1 Vybudovanie Komunitného centra				
Zdôvodnenie:	Úprava priestorov obecného úradu, ktoré budú zodpovedať štandardom pre poskytovanie služieb miestnemu obyvateľstvu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	195.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2014 - 2015				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory kultúrneho domu, funkčné KC pre potreby určených cieľových skupín, poskytovanie relevantných služieb v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.2 Rekonštrukcia, údržba a dobudovanie ZŠ				
Zdôvodnenie:	Úprava priestorov ZŠ, ktoré budú zodpovedať štandardom pre primárne vzdelávanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2015 - 2016				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory ZŠ, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.3 Rekonštrukcia, údržba a dobudovanie MŠ				
Zdôvodnenie:	Úprava priestorov MŠ, ktoré budú zodpovedať štandardom pre predprimárne vzdelávanie.				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	120.000,-				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2017				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Upravené priestory MŠ, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.4 Výstavba viacúčelového ihriska				
Zdôvodnenie:	Budovanie priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory multifunkčného ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.5 Modernizácia, rekonštrukcia Domu smútku				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie štandardných priestorov domu smútku pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2018 - 2019				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.1.6 Dobudovanie, oprava a údržba cintorína – oplotenie				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie priestorov miestneho cintorína pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2019 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.7 Dobudovanie, oprava a údržba cintorína – parkovisko				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie priestorov miestneho cintorína pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2019 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Opatrenie 1.2: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

Aktivita:	1.2.1 Rekonštrukcia Kultúrneho domu				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie priestorov kultúrneho domu pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	X	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2018 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory KD, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.2 Rekonštrukcia rímsko-katolíckeho kostola				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie priestorov rímskokatolíckeho kostola pre náboženské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov, odizolovanie základov a múrov, úprava fasády, ap.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2020 - 2022				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Zrekonštruované priestory kostola, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Opatrenie 1.3: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivita:	1.3.1 Dobudovanie, oprava a údržba miestnych komunikácií				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie, úprava a údržba miestnych komunikácií v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020**

Predpokladaný rozpočet v EUR	88.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	2018 - 2020
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.

Aktivita:	1.3.2 Dobudovanie, oprava a údržba miestnych chodníkov				
Zdôvodnenie:	Dobudovanie, úprava a údržba miestnych chodníkov v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2019 - 2021				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych chodníkov v správe obce.				

Aktivita:	1.3.3 Vybudovanie zastávky autobusu				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie zastávky autobusu v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	6.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2017				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.				

Aktivita:	1.3.4 Zriadenie kamerového systému				
Zdôvodnenie:	Inštalácia kamerového systému v správe obce pre zabezpečenie poriadku a ochrany obecného majetku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	12.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2020 - 2021				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo vybudovaných, opravených miestnych kamerových systémov v správe obce, počet kamier, počet zásahov a riešení, rozsah prevádzky.				

PRIORITA 2: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Opatrenie 2.1: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivita:	2.1.1 Realizácia vzdelávacích a motivačných programov				
Zdôvodnenie:	Príprava nezamestnaných na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, ap.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	120.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2015 - 2017				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a kvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	2.1.2 Realizácia projektov aktivizácie				
Zdôvodnenie:	Príprava dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných aktivačnými prácami na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce a KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, ap.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, koordinátori, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Realizácia aktivizačných programov a prác v súlade s potrebami obyvateľov obce a podmienkami MPSVR SR.				

Aktivita:	2.1.3 Realizácia projektov zamestnanosti				
Zdôvodnenie:	Príprava nezamestnaných na nové formy zamestnania, praktické programy cez ponuky zamestnávateľov pre nezamestnaných aj absolventov praxe, ap.				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2019				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a kvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Opatrenie 2.2: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivita:	2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí				
Zdôvodnenie:	Podpora kultúrno-spoločenskej aktivizácie pre udržanie zvykov a tradícií obce, ap.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2015 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.2 Realizácia športových podujatí				
Zdôvodnenie:	Podpora športovej a kondičnej aktivizácie pre udržanie zdravého životného štýlu obyvateľov obce, ap.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2020				

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020**

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány OcÚ
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.

PRIORITA 3: ROZVOJ SOCIÁLNO-EKONOMICKEJ OBLASTI

Opatrenie 3.1: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

Aktivita:	3.1.1 Realizácia projektu Terénnej sociálnej práce				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre sociálne znevýhodnených obyvateľov na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2015 - 2022				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest TSP a ATSP v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	3.1.2 Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2022				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest pre opatrovanie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Opatrenie 3.2: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivita:	3.2.1 Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov				
Zdôvodnenie:	Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja (MAS).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, ap.				

Aktivita:	3.2.2 Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov a programov pre budovanie podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja (MAS).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2019 - 2022				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, ap.				

PRIORITA 4: OCHRANA A BUDOVANIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Opatrenie 4.1: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita:	4.1.1 Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu				
Zdôvodnenie:	Odstraňovanie čiernych skládok odpadu v obci aj mimo obce, prijatie opatrení na zamedzovanie ich tvorby.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2014 - 2016				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, zástupcovia znečisťovateľov, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Počet zlikvidovaných skládok odpadu, množstvo odprataného a separovaného odpadu, ap.				

Aktivita:	4.1.2 Vybudovanie zberného dvora				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre zber a separovanie TKO, vybudovanie kompostoviska.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	300.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Množstvo separovaného a spracovaného odpadu, vybudovaný zberný dvor, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, ap.				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Aktivita:	4.1.3 Protipovodňové opatrenia – dobudovanie rigolov				
Zdôvodnenie:	Budovanie rigolov a priepustí prítokov Ipľa pre odvod privalových vôd počas silných dažďov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2019				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Počet upravených rigolov a priepustí na prítokoch rieky Ipeľ, zníženie dopadov privalových vôd počas silných dažďov, ap.				

Opatrenie 4.2: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita:	4.2.1 Vybudovanie oddychových zón				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba oddychových zón v rôznych častiach obce pre potreby obyvateľov obce, návštevníkov a turistov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2018 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných oddychových zón, upravené okolie oddychových zón, ap.				

Aktivita:	4.2.2 Budovanie a ochrana zelene				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba parčíkov a zelene v rôznych častiach obce pre potreby skrášlenia a rastu životnej úrovne obyvateľov obce, návštevníkov a turistov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020**

Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	2019 - 2021
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ zelene, kontrolné orgány OcÚ
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných parčíkov a zelených plôch, upravené okolie parčíkov a zelených plôch, ap.

PRIORITA 5: ZVÝŠENIE PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI

Opatrenie 5.1: Zabezpečenie propagácie a podmienok pre efektívnu výmenu informácií medzi obyvateľmi obce a samosprávou a inými subjektmi

Aktivita:	5.1.1 Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba verejných tabúľ pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o dianí v obci a okolí.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2014 - 2016				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných verejných informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev a VZN, ap.				

Aktivita:	5.1.2 Vytvorenie webovej stránky obce a jej pravidelná aktualizácia				
Zdôvodnenie:	Tvorba a údržba web stránky obce pre potrebu internetovej informovanosti širokej verejnosti, tvorba štandardnej web stránky pre zabezpečenie chodu a zverejňovania údajov (povinných aj informatívnych).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2015 - 2017				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Web stránky obce, jej naplnenie a aktualizácie, ap.				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020

Aktivita:	5.1.3 Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov				
Zdôvodnenie:	Tvorba a distribúcia tlačných a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov (tlačných, elektronických), ap.				

Opatrenie 5.2: Zabezpečenie propagácie a podmienok pre efektívnu výmenu informácií pre turistov a návštevníkov obce

Aktivita:	5.2.1 Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov				
Zdôvodnenie:	Tvorba a distribúcia tlačných a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 - 2020				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány OcÚ				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov (tlačných, elektronických), ap.				

Aktivita:	5.2.2 Označenie turistických trás, zaujímavostí a objektov				
Zdôvodnenie:	Označenie turistických trás, zaujímavostí a objektov pre spropagovanie zaujímavostí pre obyvateľov a širokú verejnosť.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020**

Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	2018 - 2022
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných tabúl, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány OcÚ
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných tabúl pre návštevníkov a turistov, ap.

6 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR

Zodpovednou za vypracovanie, schvaľovanie, realizáciu a vyhodnocovanie PHSR je zodpovedná obec, čo určuje Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zámerom implementácie PHSR je realizácia jednotlivých akčných plánov obce, dosiahnutie strategického cieľa a tým naplnenie zadefinovanej vízie. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie na úrovni obce.

Funkčný model strategického plánovania a podpory rozvoja obce je charakteristický orientáciou podpory na dosiahnuté efekty, hierarchickým usporiadaním cieľov riadením na základe procesov, permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov, učením sa a inováciou, rozvíjaním partnerstiev a zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade čerpania pomoci EÚ i voči orgánom EK.

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PHSR

Za účelom realizácie PHSR musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na realizáciu jednotlivých projektových zámerov zadefinovaných v akčnom pláne. Pri príprave akčných plánov nebolo možné stanoviť presnú výšku financií potrebných na jednotlivé plnenie stanovených investícií, preto je stanovená len orientačne. Pri detailnom vypracovaní projektov bude určená presná výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých projektov a bude závislá od možnosti reálneho čerpania nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, možností rozpočtu obce, vstupu investorov do obce a iných okolností.

Niektoré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, väčšina si však vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov, ktoré nebude možné realizovať vo vlastnej réžii a budú si vyžadovať náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov môžeme rozdeliť na tri zdroje: verejné zdroje, súkromné zdroje, fondy Európskej únie.

- **Verejné zdroje** – Jedná sa o rozpočet obce, príp. štátny rozpočet. V súčasnosti je výška verejných zdrojov obmedzená, preto sa investície z verejných zdrojov zameriavajú najmä na riešenie akútnych situácií, havarijných stavov a pod. Okrem toho sú k dispozícii aj dotácie z výťažku lotérií, štátne dotácie z účelových fondov, financie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné fondy, účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR a pod.
- **Súkromné zdroje** – Investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít je v súčasnosti ojedinelé, hoci súkromné prostriedky sú najjednoduchšou formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

- **Fondy Európskej únie** – Po vstupe SR do EÚ môžu obce a mestá získavať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré mohli využiť v programovom období 2007 – 2013, tak ako aj v programovom období 2014 – 2020.

V programovom období 2014 – 2020 čerpá Slovenská republika zdroje z fondov EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2014 až 2020. V uvedenom programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na napĺňanie jej dvoch hlavných cieľov, ktorými sú Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez šesť operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ: Výskum a inovácie (VaI), Integrovaná infraštruktúra (II), Ľudské zdroje (ĽZ), Kvalita životného prostredia (KŽP), Efektívna verejná správa (EVS), Integrovaný ROP (IROP) a samostatne riešené programy: Technická pomoc (TP), Rybné hospodárstvo (RH), Program rozvoja vidieka (PRV), Európska územná spolupráca (EÚS), Program INTERACT (PI).

6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PHSR

Riadiacim orgánom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PHSR sú starosta obce, ním riadené inštitúcie obce, prípadne vybraní partneri a investori projektov, vykonávatelia aktivít, ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PHSR. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PHSR a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne s účelovo správne čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Činnosť orgánov zodpovedajúcich za systém riadenia PHSR by mala smerovať k príprave projektov, koordinácii jednotlivých aktivít a realizácii samotných projektov. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých projektov je definovaná v kapitole Akčné plány.

Realizácia PHSR vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov obecného úradu. Pre tento účel sa odporúča zriadiť riadiaci orgán, Výbor pre PHSR, ktorý bude tvorený predovšetkým z ľudských kapacít priamo z obce a prizvaných odborníkov z externého prostredia. Tento riadiaci orgán je zložený z predsedu Výboru pre PHSR a členov. Členov Výboru pre PHSR by mali tvoriť zástupcovia všetkých skupín obyvateľstva obce Nitra nad Ipľom (vybraní zástupcovia samosprávy, zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce a zástupcovia občianskeho sektoru, jednotlivcov z radov obyvateľov obce). Úlohou Výboru bude pravidelne v stanovených časových intervaloch (napr. raz za rok) posúdiť a vydať správu o stave realizácie PHSR, o stave finančného čerpania prostriedkov na prípravu a realizáciu aktivít PHSR, dopadovú analýzu PHSR. Ďalej bude Výbor pripravovať realizačný plán PHSR na ďalšie obdobie, iniciovať a navrhovať úpravy, zmeny a iniciovať a dopĺňať nové opatrenia a aktivity PHSR podľa potreby v budúcnosti. Na základe navrhovaných úprav PHSR bude táto aktualizácia schválená obecným zastupiteľstvom.

6.3 Spoločné podmienky pre úspešné projekty

Investičný projekt musí mať:

- Projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie
- Vysporiadané vlastnícke vzťahy
- Finančné prostriedky na predfinancovanie projektu (vlastné zdroje, úver, ap.)
- Podnikateľský a finančný plán v prípade ziskových projektov
- Program rozvoja bývania v prípade výstavby bytov
- Komunitný plán sociálnych služieb v prípade rozvoja sociálnej infraštruktúry
- Informácie o termínoch, kofinancovaní, dĺžke projektu sú stanovené vždy vo výzve na predkladanie projektov – na web stránkach ministerstiev

Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít:

- Existencia PHSR obce, mikroregiónu, kde budú tieto priority zahrnuté
- Vyčlenenie prostriedkov v rozpočte na kofinancovanie projektov
- PHSR pripravený za účasti zástupcov všetkých sektorov (princíp partnerstva)

7 MONITOROVANIE, VYHODNOTENIE A MODIFIKÁCIA PHSR

Pracovný tím pre implementáciu PHSR zabezpečuje realizáciu PHSR. Monitorovanie realizácie PHSR obce bude uskutočňovať Výbor pre PHSR. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené. Pracovný tím pre implementáciu PHSR a Výbor pre PHSR by sa mali schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok, kedy by sa zhodnotila implementácia PHSR a navrhli by sa ďalšie kroky.

- **Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia**

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

- **Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku**

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

- **Monitorovacie správy**

Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

- **Realizácia monitorovania**

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

7.1 Spôsob monitorovania PHSR

Monitorovanie realizácie PHSR obce bude uskutočňovať Výbor pre PHSR, ktorý bude pravidelne pripravovať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiacich s plnením PHSR. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov, no kedykoľvek počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PHSR.

7.2 Vyhodnotenie a modifikovanie PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti. Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Predkladať návrhy na modifikovanie PHSR bude v právomoci Výboru pre PHSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PHSR.

Aktualizácia PHSR sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PHSR, ktorý bude obsahovať konkrétne nové opatrenia, aktivity a úlohy. Tento návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PHSR alebo obecného zastupiteľstva.

ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitra nad Ipľom bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu.

PHSR vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PHSR má Obecné zastupiteľstvo obce Nitra nad Ipľom ako kolektívny riadiaci orgán, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitra nad Ipľom bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva.

POUŽITÁ LITERATÚRA A ZDROJE ÚDAJOV

1. CD: Štatistický úrad SR – Krajská správa v Banskej Bystrici:
2. CD: Obce Banskobystrického kraja v roku 2011.
3. ENTIRE – 02/2013, Ako na nové programové obdobie?, magazín
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2014 - 2020
5. Národný strategický referenčný rámec SR 2007 – 2013
6. Partnerská dohoda SR na roky 2014 –2020 – návrh
7. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2012.
8. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
9. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
10. Zákon č. 539/2008Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
11. <http://www.obce.info>
12. <http://www.statistics.sk>
13. <http://e-obce.sk>

ŠTATISTICKÉ INFORMÁCIE PRE PHSR

1. Štatistický úrad SR – Krajská správa v Banskej Bystrici
2. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Lučenci
3. Obecný úrad Nitra nad Ipľom
4. Iné právnické a fyzické osoby
5. Vlastné zdroje z prieskumu

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Nitra nad Ipľom 2014 - 2020**

PRÍLOHA

Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva obce Nitra nad Ipľom zo dňa

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitra nad Ipľom
bol vypracovaný v spolupráci s Občianskym združením BOVAP, Lučenec**